

Føroyafelag móti krabbameini gevur út bókling:

Kvinnur skulu sjálvar kanna eftir knyklum

Sjónvarpið undir at senda krabbameinsfilmir

Føroyafelag móti krabbameini arbeidir í lútuni við at gera ein bókling um krabbamein. Við at lesa henda bóklingin skulu kvinnur sjálvar kunna kanna eftir knyklum í bróstunum — og um tilikir eru, at tær so eiga at fara til lækna í góðari tíð. Bóklingurin kemur út í januar og verður sendur í hvørt hús.

Føroyafelagið móti krabbameini, sum skjótt hevur eitt ár á baki, hevur í dag umleið 2000 limir. Formaðurin í felagnum, Johs. Thomsen, sigur í samrøðu við Sosialin, at felagið hetta fyrsta árið hevur fingið tilsamans 200.000 krónur. Hetta er frá limagjaldi og sum gávur frá fólki og stovnum. Júst í hesum døgum hevur felagið fingið eitt legat uppi 10.000 kr. frá «Christian X fond». Hesin grunnur var upprunaliga stovnaður til at stuðla einkjnum eftir fiskimenn, og í samband við arbeiðið móti tuberklum og øðrum líkandi sjúkum.

Bræv frá kvinnum

Johs. Thomsen upplýsir, at felagið hevur fingið sendandi eitt bræv frá fyra kvinnum, sum hava fingið til röntgen- og

radiumviðgerðir á Finsens instituttinum í Danmark. Í hesum brævinum, sum eisini er sent landsstýrinum, heita tær fyra kvinnurnar á avvarðandi myndugleikar um at stila so fyrri, at allar kvinnur um 40 ára aldurin við regluligum innkallingum fáa tilboð um ókeypis gynækologiskar kanningar.

Ætlanin er, at nevndin í Krabbameinsfelagnum skal hava fund í hesum mánaðinum, og tá verður stóða tikin til hetta brævið, sigur formaðurin í felagnum.

Filmir um krabbamein í sjónvarpinum

Ætlanin er í næstum at visa átta styttri filmir um krabbamein í sjónvarpinum. Føroyafelag móti Krabbameini hevur fingið sendandi hesar filmir frá danska felagnum, Kræft-

Soljóðandi áheitan hava fyra kvinnur, sum hava verið til kanningar á Finsens institutti í Keypmannahavn, sent Føroya landsstýri og øðrum stovnum og felögum:

«Undirritaðu vilja her við heita á avvarðandi myndugleikar um at stila so fyrri, at allar kvinnur um 40 ára aldurin við regluligum innkallingum fáa tilboð um ókeypis gynækologiskar kanningar.

Sjálvandi vita vit, at hetta hevði borið við sær ein meirkostnað fyrri heilsuverkið, men í aðrar mátar er tað ikki litið tað kostar av peningi og sorg, tá húsmóðirin kemur ov seint til lækna.

Vit, ið undirritað hetta skriv, hava gingið til röntgen- og radiumviðgerðir á Finsens instituttinum.

Vónandi verður henda áheitan viðgjörd við vælvild. Og vit vóna, at um stutta tíð verður sett í verk ein skipan, ið tryggjar, at sjúkratilburðir av hesum slagnum verða funnir, aðrenn tað er vorðið ov seint at viðgera teir.

Skrivið er undirskrivað av Jensu Sørensen, Trongisvági, Margrethu Olsen, Vági, Jonnu Rasmussen, sjúkráhhjálpara, Tórshavn, og Paulu Christiansen, bygðaráðslimi í Kollafirði.

Avrit av hesum skrivi er sent til Føroya lægting, felagið móti Krabbameini, Læknafelagið, kvinnufelagini, Sjúkrasystrafelagið, Sjúkráhhjálparafelagið og Heimahjálparafelagið.

ens Bekæmpelse. Hver filmur er umleið 2 minuttir og hevur Sjónvarpsfelagið jattað at senda filmirnar. Hesir filmir visa m.a., hvat kann vera atvoldin til krabbamein, og

hvussu fólk kunnu upp-daga, um tekin eru til, at tey hava fingið krabbamein og tí eiga at fara til lækna sum skjótast fyrri at fyrbyggja, at sjúkan fær gjørt um seg.

kring oyggjarnar

Russar einastu útlendingar undir Føroyum

Russisk fiskiskip eru tey einastu útlendsku fiskiskipini, sum royna undir Føroyum í nýggja árinum. Vaktar- og bjargingartænastan upplýsir, at tilsamans 7 russisk skip eru á føroyskum sjóki. Tað eru fimm svartkjaftaskip og tvey havransóknarskip.

Svartkjaftabátarnir royna 80 til 100 fjórðingar í eir landnyrdingur Føroyum. Skipini hava bert fiskað í nakrar fáar dagar og hava enn ikki givið upp. Tey plaga annars at uppgæva veiðuna eina ferð um vikuna til

Vaktar- og bjargingartænastuna. Tað frættist annars, at tey hava fingið nakað av svartkjafti.

Tey bæði havransóknarskipini hava verið undir Føroyum síðani miðjan desember mánað. Tey gera kanningar á djúpum vatni.

Sambært avtaluni millum Føroyar og Sovjetsamveldið um sínámillum fiskirættið, kunnu russar veiða í mesta lagi 65.000 tons av svartkjafti undir Føroyum og harumframt gera kanningar á djúpum vatni.

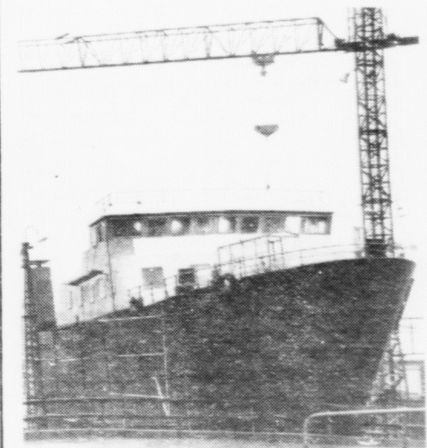
Einans fimm skip í gerð

Føroyingar høvdu við árslok 1979 einans fimm skip í gerð, tvey í Føroyum, eitt í Danmark og tvey í Fraklandi. Hetta visir eitt yvirtilt í Almanakkunum fyrri 1980. Yvirtiltið er gjørt tann 15. november í fjør.

Fimm skip er litið samanhorðið við árin frammanundan. Tann 15. november 1978 var talið 11, í 1977 18 skip og tann 15. november 1976 vóru 14 skip umbiðin og í gerð til Føroya.

Yvirtiltini visa, at bert eitt skip er komið afturat í 1979. Tað er frysti- og farmaskipið,

sum P/f Kenn letur byggja á Skála skipasmíðju. Hini fyra skipini standa eisini á yvirtilinum frá 1978. Byggingin av teimum øllum er meira ella minni seinkað. Hetta eru nýggja Ternan, sum Tórshavnar skipasmíðja byggir fyrri landsstýrið, ein trolari, sum Kristensen í Hvide Sande byggir fyrri P/f Hvannhólm í Skopun og tveir trolarar, sum verða bygdar í Fraklandi. Annar hava Ingi Jacobsen og aðrir í Svinoy biðið um og hin P/r á Lofti í Sandavági.

Byggingin av Ternuni er seinkað. Hon verður væntandi liðug einaferð í vár

Bíða eftir svari frá Landslækninum

— um ókeypis gynækologiskar kanningar

Vilhelm Johannesen, landsstýrismaður, sigur við Sosialin, at landsstýrið hevur fingið brævið frá teimum fyra kvinnum um at stilað verður fyrri ókeypis gynækologiskum kanningum. Hann hevur sent brævið til landslæknin til ummælis. Tá landsstýrið hevur fingið úttalið frá landslækninum, verður málið viðgjørt í landsstýrinum.

Uppið fyrispurning nær starvið sum leiðari fyrri

heimasjúkraræktini verður lýst leyst, sigur landsstýrismaðurin, at skipanin við heimasjúkrasystur v.m. í lútuni liggur í sosialu nevndini hjá lögtinginum. Ætlanin er at málið skal koma til 2. viðgerð, tá tingið kemur saman aftur 21. januar.

Vilhelm Johannesen metir, at uppskotið verður samtykt í hesum mánaðinum og sigur, at starvið sum leiðari fyrri heimasjúkraræktini v.m. helst

verður sett innan 1. apríl. Á nýggju figgarlógini er ávis upphædd sett av til skipanina við heimasjúkrasystur v.m. Tað er ríkisumboðið, sum kemur at umsita hesa skipanina. Skipanin ber við sær, at heimasjúkraræktin og skipanin við heilsusystur verður útbygd og lögð í eina meira fasta og vælskipaða legu.

